

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, Mártzius' 14-dikén, 1820.

Spanyol Ország.

Ha mindent le akarnánk ide írni, a' mit a' mult péntektől fogva ezen Ország-béli revoluzziós állapotról olvastunk, az egész árkust ezzel tölthetnők-be; hanem minthogy a' mik a' tegnapielőtti levelekben érkeztek, azok a' tegnapiakban csaknem mind visszavétettek, miért foglalnánk helyet mind ezekkel? Legfontosabb volt egy előadás a' Máltai Anglus Ujságban, mellyet elébb a' Bavariai, 's ebből azután egyéb Ujságleveleink is kthirdettek: A' Spanyol katonai revoluzciónak még Januariusi körülállásai beszéltettek benne, egészen másképpen, elő, mint az akkori Ujságlevelek kihirdették volt. Hosszú tudósításának végén ekképpen szollott ezen Málthai Governement Gazette: „Ekkor (itt mind Januariusi állapotot kell érteni) 15,000 emberre becsülték az insurgens sereget. A' hűségekben megmaradott seregek már útban valának, hogy Sevilla mellett az insurgensekkel megütközzenek, de nem volt reménség, hogy a' megverekedésre reá lehessen őket venni; melly vélekedésre a' következő körülállás is egy okúl szolgált: Egy insurgens csapat a' szigetről kijöven elnyomult vala Kadiksnak a' szároz felől lévő legszélsőbb sánczához, a' Cortadurához. A' sánczban lévő örző seregeknek tüzet kellett volna adni az insurgens csapatra, de ők ezt nem cselekedték, azt mondván: hogy ők csak defensive akarnak csa-

tázni; mert, így szolltak továbbá, ámbár mi köztünk és a' mi insurgens pajtásaink között valami kevés vélekedési különbözés találtatik is, e' csakugyan oly kevés, hogy mi inkább akarnók, hogy nekünk a' parancsoltassék, hogy ne löjünk reájok, mint sem hogy löjünk.“ — Azt is erősítik, így folytatja szavait a' Governement-Gazette, hogy a' Kadiksi nép, ámbár még most gondolkodását egészen kinyilatkoztatni nem mérészli, általjában jó szemmel nézi ezen revoluzziót. A' fegyveres magazinumban nyomtató mívhelyet állítottak fel az insurgensek, 's úgy lehet gondolkodni, hogy a' falusi nép 's a' Quiroga között fennálló egygyetértés által ennek proklamátzióji nem soká az egész országban el fognak terjedni. Quirogának nyilvánosságosan kimondott czélzása az, hogy a' Királyt a' Cortesek által készítettett Constitúciónak megerősítésére reá vegye. Ezen insurgens vezér Inzsinör Oberster, 's egy derék és próbákra-kész tiszt, Gibráltárban úgy beszélték Jan. 23-dikán, hogy Malagában fontos népzengés uralkodna, 's valami nevezetes történetnek előfordulását várnák, de még semmi bizonyos körülállásról nem lehetett valami hitelest írni.“ —

Ezen Governement-Gazettének szavaiban ha talán találatna is valami hiteles körülállás, látni való, hogy mind régi dolgokat beszéll. Hagyjuk hátennyiben. Mennyünk az újabbakra: —

Insurgens vezér Rigo csudálatos expedíciókat teszen. Csak most irtuk vala, hogy Malaga ellen való czélzását el nem érvéu, Leon szigetéhez ismét vissza tért, sőt a' tegnap előtt érkezett levelek szerént, hogy már ezen szigetre ismét be is szállott volna. Tegnap ellenben azt vevök véletlenül, hogy ismét Malagához vette útját 2500 insurgensekkel, melly expedíziójáról így irnak a' Madridból Febr. 24-dikén indult, és így nagyon új tudósítások: —

„A' Rigo' serege, melly a' maga Malaga ellen tett expedíziójából Vejerhez visszatért vala, onnét ismét útnak indult S. Roque felé 's most egész Malagáig ment, a' hova Febr. 17-dikén be is ment. (Ezen tekintetben tehát még is csakugyan lenni kellett valaminek azon Malagai népzengésből, melyről a' Malthai Gouvernement-Gazette emlékezett). Generalis Odonel mindenütt nyomba követte az insurgenseket 's az ő hátulmenő csoportjokat Mirabellánál beérvén azt megtámodta. Az insurgensek vakmerően védelmezték magokat, de végre a' csatamezejét elhagyni kénytelenítettvén, 's csapatajoknak egyharmad részét elvesztvén, szélllyel szaladoztak. Februar. 19-dikén Odonel is megérkezett a' Malagai halimokra, a' hol Rigo a' város előtt velle szembe szállott. Odonel megtámodta az insurgenseket; a' verekedés heves volt; 's végezetre Odonel hátat adni kénytelenített. Hanem Rigo ezen csata után, nem tudni miért, azért-é, hogy a' lakosokhoz nem bizott, vagy pedig, hogy nem érzte oly erősnek lenni magát, hogy Odonellel még egyszer szembe szállasson, vagy talán azért is, hogy Granadának fellázasztására akart sietni, elég az a' dologhoz, hogy Malagát Februar. 20-dikán oda hagyta, 's onnét északfelé-

néhány óra távolságra, a' Granada felé menő útnál, Colmenárnál helyezettette állásba magát. — Mit fog továbbá Rigo csinálni? fogja-é útját Granada felé tovább folytatni? ezt ezután fogjuk meghallani.“

A' mi a' Párisból Febr. 29-dikén indult Ujságlevelek között a' Ministerialisabbakat, a' Monitört, 's a' de-Paris és a' Debats Journálokot illeti, ezek Spanyol Országáról semmi Ujságot nem tudtak. A' Gazette-de-France ellenben a' Madridból Februar. 15-dikén indult levelekből azt a' különöst erősíti, hogy Freyre egy okos fordulás által Kadixba minden seregeit bevívén, a' szökés által már különben is megkevesedett insurgenseket innét akarja gyakor kiütések által vesztegetni. Már estek is, de minden resultatumnélkül, holmi apróság öszszecsapások. Meghatároztatott, hogy Magridiól délfelé tíz mértföld távolságra, Ocanánánál, az Egua vagy az Elio' vezérlése alatt 20 ezer emberből álló armáda szálljon lógerbe. — A' Liberalis Ujságok ellenben most is különbözőkülönb hirtet közlenek, mellyek mind az insurgeneknek kedvezők. Ilyenek volnának: Hogy Gen. Freyre az insurgenseket, Cortadurával által ellenben megtámodta volna, de 300 embereket elvesztvén, vissza vettetett, hogy insurgens vezér Rigo, maga, Algesirasból Gibraltárba bemenvén, ott jó summa pénzt vett kölcsön, 's azzal, és feles eleséggel, ágyuk' elejébe való lovakkal, 's a' katonák számára való Czigarrával, Vejerhez visszatért; hogy Algesiras, Tariffa, és Vejer magokat az insurgensekhez csatolták volna; hogy a' Freyre armádájától két Regimentek az insurgensekhez által mentek volna; hogy a' Királyi Karabélyosok, kik a' pártosoknak ellent akartak állani, Kommandánso-

hat és számos tisztjeiket elvesztették, 's vissza veretettek volna; hogy G. Freyre néhány al-ttalévő Regementeket, melyeknek hűségéhez nem bizott, fegyverekből kivetkeztette volna; 's hogy az insurgensekre tüzet adni semmi seregei nem akarnának 's t.

A' Monitor Mártzius' 1-ső napján is egészen halgatott Spanyol Országról. A' Journal-de-Paris szerint Kadiks Febr. 11-dikén, még valósággal a' Királyi sereg' kezében volt. A' rossz, hogy Gen. Mina, az egygyik insurgens vezér, a' Navarrába való menetelre utat találván, ott Guerillásokat gyűjt 's második insurrekciót organizál. A' Constituzionel és Renommée erősítik, hogy Kadiks, Febr. 13-dikán, mincutánna az insurgensek oda néhány bombit bevetettek volna, nékik kapukat nyitott volna; hogy Mina néhány nevezetes tiszteket vitt volna Navarrába az insurrekciónak organizálására; hogy Oviedóban, Asturia fő városában, a' Constituzió proklamáltatott 's ezen egész tartomány fegyvert fogott volna 's t.

Egy Párisi magános tudósító így irt Mártzius 1-ső napján a' Bavariai Közönséges Ujságban: „A' mostanság Spanyol Országból ide érkezett tudósítások nyughatatlankodtatók. Ugy látszik, hogy a' két rész közt nevezetes verekedés történt, 's a' Királyi seregek, mellyek a' szökés által meggyengültek vala, vissza nyomattattak volna. Azt is beszélük, hogy az esmeretes Mina, Frantzia Országból Angliába 's onnét az Arragoniai partokhoz evezvén, oda kiszállott volna, 's az insurrekció ott is organizálna. Ferdinandus Király már azon volt, hogy elvegye Freyrétől a' vezérséget, 's csak annak meggondolása miatt nem eselekedte, hogy így az armáda, melynek gondolkodása különbben is gyanus, egészen el-

szélledhetne. Ezen tudósítások (így szoll az író) hiteles kútfőből vétettek. Már tíz napja, hogy csoportosan jönnek Spanyol Országból Frantzia Országba azon idegenek, kik ott tartózkodtak.“

Nagy Brittanía.

A' csür vagy mint már most kezdik irti, a' Szenás padon meglepetett összesküvés' tagjainak kikérdeztetése most a' legnagyobb tárgya a' Londoniak' figyelmének. Már 16-tot fogtak össze közülök. Egy Paalin nevűre 2000 forint jutalmat tettek ki, de még nem keríthették kézre. A' Guardian nevű újság szerint 15 fő személyeknek meggyilkolása volt volna az esküvés' plánuma. A' bűnösök ellen való vád három féle tekintetből fog folytatni — 1. Felségárulásért. — 2. A' Smiters meggyilkoltatásáért. — 3. A' Ministerek ellen való összesküvésért.

Német Ország.

A' Magyar Hazát közelébből érdeklő tárgyaknak megsokasodása miatt, a' M. Kurir' leveleinek megszaporítása mellett is félbe kellett szakasztani, két utolsó Ujságunkban a' Német Országi ifjú Radikálisoknak azon leveleiket, mellyeket a' Berlini Udvari Ujság a' végre kihirdetett, hogy lássa a' világ, hogy ily gyermekek, melly veszedelmes halgatagságokon forgatták légyen címéjeket, 's hogy melly nagyon eljött volt légyen az ideje annak, hogy ezen népingerlő árvíz' elejébe gát tétetessék. Most már hamarjában fogjuk ezen tördelék leveleket is következtetni. — Ugyan az a' Tertianus, kinek egy Semináristával közlött gondolkodásait XVIII-dik számú M. Kurirunkban kiadtuk, így irt 1819-

Én December 29 -dikén ugyan ezen Seminaristától. oz.“

„Terhes és zavaros fellegzetek lebegnek fejemben; egygyik üzi a' másikat; valóságos zavarék; felzavart gondolatok cháóssa; bánatos indulatok; s még is könyhullatás nélkül állok itt a' pusztán, enyhülés és szabadság után esdekelvén. Valóban sok, igen sok, hogy ezen borzasztó nehéz idöket kiállhatjuk; nagy próbáltatás alá vagyunk vettelve. A' férjfiú csendesen halgat, a' felserdült ifjat búbanat emésztí, a' gyermek sír. Mi lehet az oka, hogy egészszen tisztává nem lehetnek gondolataim? De várj rá csak, légy egy kis türedelemmel, hallgass! Azonban ismét forni kezd bennem a' feltüzesegett vér; itt állok ismét bizontalankodva; nagy lépésekkel nyargalok le 's fel; még se' látok tisztán. Várj még egy keveset! a' kétségbeesés közelget, a' rosdás kardot elő keresi, a' jusért viaskodik; úgy látszik, mint ha már repedeznének a' lánczok. Oh Hatalom! jöjj-el, óh Szabadság! jöjj-el a' tijeidhez, kik ily nagyon esdeklenek utánnad; mint megölelnék én tégedet, Szabadság! Kedves angyali kép! Mutasd-meg már egyszer magadat az elnyomorodott világnak. Isten, te tudod, hogy mint elnyomorodott ez a' világ! segíts rajta; segíts a' hozzád bizókon. A' jövendő nékem mind inkábbinkább homályosul; szomorú a' jelenlévő, de még szomorubbnaak látszik lenni a' jövendő.... Nagy a' gyalázat, mellyet mágunkra vesszünk. Bolondoknak; ostoba szenvedőknek ezer esztendő mulva nevezni bennünket. Sandról semmit se', vagy nagyon keveset hallunk. Mind egy! Szegény, ő megcsalatott; ő ezt írta vala: Én a' hajnalnak felköltésére megyek! Ezt ő meg is tette; a' hajnal felserkent vala, de ismét elszunnyadott. Ki ennek az oka?

Mi magunk. Rettentő hiba, hogy a' Szabadság felhasadott hajnalának pirosát ismét elalunni engedték. Lankadttak, alszékonyok vagyunk-é? Valósággal, Szegény, Kedves Sand! A' te erántunk való szereteted erős vala: de te nem tudtad, hogy melly Szénás-ökrök voltunk mi. Sokáig fogunk mi még panaszkodni azért, hogy az ő lépéseit nem követtük. Sand szabad ember, de mi vagyunk ám inasok. Itt Schiller Telljének következő szavai jutnak eszembe: Nem vagyunk-é önn' védelmünkr. alkalmasok? Mi végre tanultuk a' kézivnek felvonását (feszítését) 's a' csatázó bárdot forgatni? Minden teremtésnek adatott valami, mellyel magát a' halállal való fenyegettetéskor védelmezhesse. Hiszen mi is tanultunk a' Turnirozó piaczon viaskodni, kardot forgatni. — Hát mi nem volnánk-é valami könnyebb dolognak végrehajtására is alkalmasok? Hiszen Schiller mondja a' Szüröl írt munkájában: Hogy semmit se' ér az a' nemzet, a' melly mindent örömmel fel nem áldoz becsületéért. De hát nem abban kell-é egy nemzetnek a' maga becsületét keresni, hogy szabad lehet? Mi nem vagyunk szabadok, 's csak szót adunk becsületünkért, a' hol életünket kellene azért oda'adnunk. Ki kell a' kardnak tisztittódni a' rozsdából, különben meg nem találhatik többé a' becsület. Már lábaik alá tapodták ötet az erőszakosok, a' gonoszok; még csak egy lépés van hátra, a' mellyen túl Német Országának becsülete öszsze tört cserép.... Német Ország! hol késedelmezik a' te Hermánud, Hol van a' régi lüség? Hol van egy Szabad Ember? Volnának csak Teutoniai anyáink: csatázni kergetnének ezek minket, a' szabadságnak, jusnak, és becsületnek megszerzésére!“

Ezen Seminarista a' maga napló köny-

vében tett jegyzései közt megemlítvén, hogy egy Prokurátornak íróasztalánál dolgozó ifjuval a mostani Babeltorony-épités-kori zürzavarról, Turnirozásról, J...ról, Ausztriáról, Pruszsziáról, a Politiáról, Sandról 's a Fejedelmek' részvételéről való értekezése után egy óráig beszélgetett 's azután J...hoz ment volna, így folytatja jegyzéseit: „O mint felkelésülve, felgyuladva, örömmel 's vágyódással eltelve vagyok ma ismét! Egak tápláljátok e' tüzet a' ti valóságok által, 's töltsetek a' legtisztább esmerettséget szívembe, hogy a' népről és szabadságról való minden érzéseimet Historiai princípiumok szerint megmutatva a' Fejedelmek' minden kutyájinak elejébe dördíthessen.“

Egy valami 18 esztendő idejű kereskedő legény így irt 1819-ben Sept. 24-dikén egy Oskolamesterségi Candidátushoz: „Te nekem a' Fejedelmekről 's az erántok cselekedéssel való gyűlölségről írsz valamit; ebben én is egygyetértek. A' máj időbeli Fejedelmek és Urak az igasság' lelkét, ezt a' valóságos szabadságot, számkivetésbe szeretnék küldeni, mert ők minden nemű szabadságot gyűlölnék. A' Fejedelmek 's igasság közt telyes egygyeséség soha nincsen, mint ezt az ő inasainak minden cselekedeteikben eléggé szemléljük. Hogyan győzedelmeskedhetne tehát itt az igasság' lelke? Ki kell hát írótódni a' rozsznaknak, a' csábitóknak. Itt van Sand... Én így itélek.“ — Ismét ugyan azon hónapnak 29-dikén ugyan ahoz: „A' te ezen időről 's a' mi cselekedeteinkről való gondolataid, midőn sokakat az örökös hivatalokról és arról, hogy örökös hivataloknak kell lenni, beszélteni hallok, olyanok, mint ha szívemben írva volnának. Örökösített hivatal, értelem nélkül való szó; nem vagyunk mi Egyiptomiak,

hogy egy Fejedelem' vagy Ur' háza uralkodjék rajtunk, és a' mi 1000 esztendőktől-olta igasságtalanság, nem lesz az egy óráig is igasság.“

Az Egygyesület' legfőbb iparkodásának célzásai, Német Országának egygyélétele és Constitutziója voltak. Egy 20 esztendő koru Seminaristának jegyzései közt ezek találtattak: „Hát J... valami-é, tudós-é, bűns-é? Távol légyen. Mert mi azt gondoljuk, hogy ő tanult. Egy Császárságnak kell lenni 's t.“ — Alább ismét: „A' szentséges Német Császárságnak, az ötlet egygyé-téyő Constitutzióval megegygyezőleg vissza kell állani. Do ezt sok dolognak meg kell előzni. A' különkülön törzshöknek egy Constitutzió alatt kell örvendeni, hogy Fejedelmek nevelődjenek. Csak egyszer Constitutzió legyen az Országban az után minden rút-ságot eltávoztat a' nép' szava; az után nem lesz szükség oly tettekre, a' milyent S a n d elkövetni mérészlett. Hanem addig, míg a' Constitutzió megkésztülhetne sokaknak el kell az ő módja szerint láb elől tétettetni.“ — Egy könyvnyomtató inas így irt a' mult ősön ugyan ezen Seminaristához: „Azt gondolom, hogy már eljött az ideje, hogy Német Ország' hajnala felhasadjon... Olyvastad-é a' Würtembergi Constitutziót? e' még jobb mint a' Bavariai, 's Isten' segedelmével minden Németék fognak Constitutziót kapni! Közeli lelevelben közleni fogom velled erről való gondolataimat. Nagyon bizván, hogy az Isten mindent jóvá fog tenni, vagyok hűséges atyádija.“ — Egy még csak néhány hónapoktól fogva, mint Confirmandus, paphoz járó Gymnastista, így nyilatkoztatta ki ezen tárgyról való gondolkodását ugyancsak a' fennemlitett Seminaristához 1819-ben Nov. 27-dikén irt lelevelében: „Itt következnék már

most az én Német Országról való gondolataim. Mi ötlet ezen nevi és kiterjedésü kerületekre oszthatók-fel: Felső Rénus (Helvétzia és Baden); Közép Rénus; Alsó Rénus (Belgium); a Vézeri kerület; a Ménusi kerület; Alsó Albis; Közép Albis (Cseh és Morva Országok); Inn kerületje; Duna kerületje; Alsó Odera; Felső Odera (Szlécia); Vistula kerületje (Pruszsia). Ezek tehát 14 kerületek lennének; minden kerületben választanának a Nemesség és Nép küldöttjei kerületi Tanácsosokat, kik a kerületeknek nagyságaikhoz képpest egyegy Kántont kormányoznának. Ezen Tanácsosok választanának magok közzül három-három esztendőre Herczegeket, ezek pedig egy derek Császárt, holtanapjáig, de úgy, hogy jó okokra nézve le is tételhetne. A törvényeket a Császár adná, de a mellyek a magok első megerősítetéseket vagy visszavettetések a Herczegektől esztendőnként tartandó Diétákon, másodikat pedig a Kerületi Tanácsosoktól a Kerületi Diétákon vennék. Minden kerületben lenne egy kerületi Itélőszék, s a birodalom fő városában egy fő Itélőszék. Az apróság kérdéseknek megítélésére lenne, a kerületi Tanácsos felvigyázása alatt, a kantonokban is egyegy Al-Itélőszék. Békesség idején semmi hadi szolgálat nem lenne, de egyéberánt minden rangú férfiú minden külömbség nélkül tartozna minden esztendőben 4 hétig a fegyverben való gyakoroltatásra eléállani. Mikor hadakozás lenne, vagy a Császár maga, vagy pedig azon Al-herceg, a ki helyette az ő kerületjét kormányozná; köteleztetne a birodalom armádáját vezérteni. — Az eszközökre nézve, mellyek által minden fiú gondolja, hogy a czélt el lehet érni, nagyon lázszasztó nyilatkozatá-

sokat foglalnak magokban az Akták közt előforduló napló könyvek s levelek. — A többször említett Gymnasistának napló könyvében találtatik ezen megjegyzés is: „Mind a 38. czatmegölni könnyű dolog, s csak egy szempillantati munka!“ — Az 1819-ben Sept. 19-dikén tartatott kikérdeztetési jegyző könyv szerint pedig megvallotta, hogy ő itt a 38. czakon egyáltalában a Német Birodalom Országló Fejedelmét értette. — Egy más írásában ezen nyilatkoztatás után: „Vér a megengesztelője és megpecsételője minden nagyinak, ugyan csak ez így énekel:

Zwar brauch ich Blut, zwar brauch
ich Leichen,
Doch Deinen Jammer will ich scheuchen.

Wo je die Welt was Grosses sah,
Da gab es Streits- und Kampfes-Noth,
Wo je was Göttliches geschah,
Da gab es Stätten Blutigroth.

Wo Völker sind gefangen,
Durch Blut sie wurden frei;
Am Kreutze musst' Er prangen,
Dafs Gott gestuuet sei.

(Igaz, hogy vért és holt testeket kívánok, de elkergetem inségeidet —

Hol a világ valaha valami nagyot látott, ott mindenütt viaskodás és csatározás veszedelmei voltak; a hol valami isteniség történt, ott vértől pirosló helyek is találtattak —

Hol fogoly népek voltak, vér által lettek szabadokká; Néki a keresztén kelle diszeskedni, hogy az Isten megengesztelőjék). — „A mi hajnalunk felhasadása (így szoll továbbá ugyan ez) nem fog már sokáig késni; a nép nem soká köszönteni fogja a feljövő véres napot, hanem az ő szívének tisztának és szabadnak

hell lenni. A' csupa gyűlölség, egy Némethez se' méltó. A' fellelkesülés és kardot huz a' szabadságért: de az ő vagdalkozó mesterségének nevezete a' szeretet és a' jusnak megismerése. Kilencz hónapokig hever a' gyermek az anyja méhében? Vagy azt gondolod-é, hogy Lipsia a' valódi bába lett volna? Lás'd tehát: A' Németek még nem akarnak szabadokká lenni; még inaskodni akarnak; Jerusalem még kövel hajgálja a' maga Profétáját. Már voltak Jenáji, Francziáji, és Lipsiáji, 's még is mind a' Fejedelmek herbácsa 's külső síp szerint járja a' medvetánczot. Nagy gyönyörűség volna kardot huzni; elunnya az ember a' hosszas várokozást. De, valami nélkül ellenni, a' mesterség. Halkatni! De kinek ne bocsátna-meg az Isten, azért, hogy, mint szabadság' tanúja a' vesztő padon esett-el. De ezen tisztelet-tétel már ma nem használ a' hazának. Hermannként három esztendeig kell az ellenségnél szolgálnunk, de a' házasseretetét szívünkben még is meg kell tartanunk. Ha csak kedvünkre kívánnánk élni, Amérikába kellene mennünk; ott szabadon nézhetünk az égbe a' Fejedelem által való megpofoztatás nélkül: de atyád éhezvén, szomszédod' holdvánának adhatnál-é kényeret adni? A' Frantzia változás semmit se' ér-é más népeknek, azért, hogy nékiek ily céljok elérése nélkül való? Melly kevés Burschok tudják, hogy mi a' Constitützió!" —

(Folytatása a' jövő árkusban).

I r l a n d i a.

Itt, a' Galvay Grófságban, a' Dublini levelek szerint, nem hogy csendedne a' Pántlikás emberek' zsbongása,

hanem inkább gyarapodik. Eleintén csak 50 vagy 100 emberekből állott a' csoportjuk, most pedig már úgy megsokasodtak, hogy számmal, a' Spanyol Országi Guerillákkal vetekedhetnének. Nem régen ezerezen-jelentek-meg egy helyyen. Mondják, hogy már a' katonaság sem elég számos, hogy zabolán tarthatná őket.

Déli Amerika.

Lord Cochrane a' Limai öbölben Callao kikötőhelyének bezárvatartását oda hagyván, elevezett onnét, nem tudják hova, csak gondolják, hogy valami Spanyol hadi hajók elejébe, mellyek Kadixból arra feié eleveztek volt. — A' Pampasi Kaczikák közül a' legelőkelőbb Buenos - Ayresbe megérkezvén, jelentette, hogy egy más Kaczikát, ki az Artigas' barátjai közzé tortozott, elfogott, és hogy ő azonnalkész leszzen ezen Respublika' segítségére 1000 gyalogokkal és 2000 lovasokkal meg jelenni, mihellyest tudtára esik, hogy a' Spanyolok oda kiszáflottak. Elfogadták az' ajánlását. Rondeau, a' Respublika' mostani Elölulóje, Frantziaországi születés.

Ezen Respublika' pénzének egygyik oldalán a' nap; ily irással: Provincia del Rio de la Plata — a' másik oldalán két öszszekócsolt, 's egy kardot tartó kezek szendeltetnek. A' kard hegyére szabadsági sípka van szurva, ily irással: En Union y libertad 1813.

A' Rio-de-Janeirói kikötőhelybe Nov. végén 5 Orosz lineahajók érkeztek-meg. Az előtt csak kevésel kötöttek volt ki ugyan oda 4 Anglus lineabajók is az Admiralis Hardy vezérlése alatt. — Az ő célzássokról még semmit nem irnak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Elegyes Dolgok.

Anglia. — Londonban a kézrekerítettethető gyanus személyeknek elfogattatása folytattatik. — Az özszeesküvést annak egygyik tagja árulta-el, a ki L. H a r r o w b y n a k lovaglásközben a S. Jamesi sétáló helyen egy levelet által adott, melyben mindenek le voltak írva, a mik történni fognának. — Az özszeesküdtek az nap este, mellyen a Ministereket meg akarták gyilkolni, a szénás padon ebédelték kenyérrel, sajttal, serrel és pálinkával. Mondják, hogy 50-nen is lettek volna. — A gránátok, mellyek a padon megtaláltattak, úgy nevezett kézi-gránátok, az az olyanok, a milyeneket kézből szoktak hajgálni, de oly nagyok, hogy 14 fontos is találattik köztök. Megkérdeztetvén Thistlewood, hogy mire valók lettek volna ezek, azt felelte, hogy a Ministereknek voltak szánva, ésemégy- vagy gyümölcs fogásul.

B é c s.

Az Austriai Nemzeti Priv. Bankó ily Híradást adotiki: —

„A Státus Gazdálkodási fő Hivatalával tétetett egygyezés szerént, az ezáltal még el nem vétetett Banko-Aktziák, a Statutumok tartása szerént kivántató summák letétetettvén, által vétettének. Erre nézve, minthogy ekképpen a Statutumok szerént meghatározott 100,000 Aktzi-

ák telyes számra telnek, tehát már most több Aktziákért való summák az Austriai Nemzeti Priv. Bankóba be nem vétetnek, Hogy azonközben kevesítettésére az Aktziákért való bététel által eddig fennállott út helyett, új út nyittattassék, az Austriai Nemzeti P. Bankó ugyan ezen egygyezés szerént ezen Mártziusnak 20-dik napjától fogva a Beváltó és Anticipations-czédulákat egy különösen e végre kinyitott kassába beváltja, 250 Bécsi becsü forintokért 100 Bankó - Valutumos forintot ad, s az ezen úton által vett papiros pénzt a Statusadministratziónak, a semmivétételre által adja. A beváltásra beadandó papiros pénznek legalább 25 forintból, vagy többől kell állani, és oly summának kell lenni, hogy 25 számmal felosztathassék. A Nemzeti P. Bánkónak e végre kinyitott kassája találattik a Singerstrasse nevü utcában az eddig volt Bankóépületnek első emeletében, s ez, a vasárnapokat, egyéb innepnapokat, s szombatokat kivévén, egyéb napokon, délelőt 9 orától 12- tőig és délután 3- től 5- tig, mindenkor nyitva van. Bécs, Márz. 9 dikén 1820.

Gróf Dietrichstein Josef
Banko-Kormányozó.

Ritter Geymüller Henrik János,
ennek Helytartója.

Gróf Fries Moritz Bankó-Igazgató.

Száz forint Huszas pénzért adtak Váltó czédulában: —
Mártzius 10-dikén 250; — 11-dikén 250 — 13-dikén 250 — forintot.

Redaktor: Pánczél Dániel; nyomtatja Hirschfeld Felix.